



**ZARZĄDZENIE NR GOPS.021.21.2020  
KIEROWNIKA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IMIELNIE  
z dnia 19 sierpnia 2020 roku**

**w sprawie wprowadzenia zasad zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 w ramach projektu „Świetlica środowiskowa wraz z filiami odpowiedzialnością na potrzeby rodzin z Gminy Imielno”**

Na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020r. poz. 374 z późn. zm.) oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 491 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1. W celu zapobiegania rozprzestrzeniania się COVID-19 wprowadza się Zasady zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 w ramach projektu RPSW.09.02.01-26-0168/19 pn. „Świetlica środowiskowa wraz z filiami odpowiedzialnością na potrzeby rodzin z Gminy Imielno” realizowanego przez Gminę Imielno/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 z osi priorytetowej 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych (projekty konkursowe) stanowiących załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Kierownik Gminnego Ośrodka  
Pomocy Społecznej w Imielnie  
  
mgr Urszula Będkowska



Załącznik nr 1  
do Zarządzenia nr GOPS.021.21.2020  
Kierownika GOPS w Imielnie  
z dnia 19.08.2020r.

## ZASADY ZAPOBIEGANIA, PRZECIWDZIAŁANIA I ZWALCZANIA COVID-19 w ramach projektu „Świetlica środowiskowa wraz z filiami odpowiedzialnością na potrzeby rodzin z Gminy Imielno”

### I. Podstawowe pojęcia:

1. **COVID-19** (od ang. Coronavirus Disease 2019) – ostra choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 (została po raz pierwszy rozpoznana i opisana w grudniu 2019 w środkowych Chinach (miasto Wuhan, w prowincji Hubei) podczas serii zachorowań zapoczątkowującej pandemię tej choroby).
2. **Kwarantanna** – odosobnienie osoby zdrowej, która była narażona na zakażenie, w celu zapobieżenia szerzeniu się chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych<sup>1</sup>.
3. **Izolacja** – odosobnienie osoby lub grupy osób chorych na chorobę zakaźną albo osoby lub grupy osób podejrzanych o chorobę zakaźną, w celu uniemożliwienia przeniesienia biologicznego czynnika chorobotwórczego na inne osoby<sup>2</sup>.

### II. Niniejsze zasady określają:

1. Zasady zapobiegawcze rozprzestrzenianiu się COVID-19 – załącznik nr 1.
2. Zalecenia dla ośrodka wsparcia dziennego w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19 – załącznik nr 2.
3. Kryteria kwalifikacji do dalszego postępowania: osób potencjalnie narażonych w związku z powrotem z obszarów utrzymującej się transmisji koronawirusa SARS-CoV-2 lub osób, które miały bliski kontakt z osobą zakażoną koronawirusem – załącznik nr 3.
4. Wytyczne w sprawie postępowania z odpadami – załącznik nr 4.
5. Zasady funkcjonowania świetlicy środowiskowo - profilaktycznej podczas trwania pandemii – załącznik nr 5.

---

<sup>1</sup> Art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1239 z późn. zm).

<sup>2</sup> Art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1239 z późn. zm.).

Załącznik nr 1

Zasady zapobiegania rozprzestrzeniania się COVID-19

## ZASADY ZAPOBIEGAWCZE ROZPRZESTRZENIANIU SIĘ COVID-19

1. **Często myć ręce** – instrukcja jak poprawnie myć ręce znajduje się poniżej.
  - a) Należy pamiętać o częstym myciu rąk wodą z mydłem, a jeśli nie ma takiej możliwości dezynfekować je płynami/żelami na bazie alkoholu (min. 60%).
  - b) Mycie rąk ww. metodami skutecznie eliminuje wirusa.
  - c) Wirus ma zdolność do krótkotrwałego przebywania na powierzchniach i przedmiotach jeśli skażone zostały wydzieliną oddechową (w trakcie kaszlu, czy kichania) osób chorych. Istnieje ryzyko przeniesienia wirusa z zanieczyszczonych powierzchni na rękach np. dotykając twarzy lub pocierając oczy. Dlatego częste mycie rąk zmniejsza ryzyko zakażenia.
  
2. **Stosować zasady ochrony podczas kichania i kaszlu**
  - a) Podczas kaszlu i kichania należy zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką – jak najszybciej wyrzucić chusteczkę do zamkniętego kosza i umyć ręce używając mydła i wody lub zdezynfekować je środkami na bazie alkoholu (min. 60%).
  - b) Zakrycie ust i nosa podczas kaszlu i kichania zapobiega rozprzestrzenianiu się zarazków, w tym wirusów. Jeśli nie przestrzega się tej zasady można łatwo zanieczyścić przedmioty, powierzchnie lub dotykane, np. przy powitaniu, osoby.
  
3. **Zachować bezpieczną odległość**

Należy zachować co najmniej 2 metry odległości z osobą, która kaszle, kicha lub ma gorączkę.
  
4. **Unikać dotykania oczu, nosa i ust**

Dłonie dotykają wielu powierzchni, które mogą być zanieczyszczone wirusem. Dotknięcie oczu, nosa lub ust zanieczyszczonymi rękami, może spowodować przeniesienie się wirusa z powierzchni na siebie.
  
5. **Być chorym**, mając: gorączkę, kaszel, trudności w oddychaniu po powrocie z krajów gdzie szerzy się koronawirus, jeśli nie upłynęło 14 dni od powrotu należy niezwłocznie zasięgnąć pomocy medycznej.
  - a) W takim przypadku należy bezzwłocznie, telefonicznie powiadomić stację sanitarno-epidemiologiczną lub zgłosić się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego, gdzie określony zostanie dalszy tryb postępowania medycznego,
  - b) Należy unikać korzystania z transportu publicznego.



6. **Będąc chorym i mając bardzo złe samopoczucie, ale gdy nie podróżowało się do krajów, w których szerzy się koronawirus** – w takim przypadku istnieje niewielkie ryzyko, że przyczyną objawów jest zakażenie koronawirusem.

- a) Objawy ze strony układu oddechowego z towarzyszącą gorączką mogą mieć wiele przyczyn np. wirusową (wirusy grypy, adenowirusy, rynowirusy, koronawirusy, wirusy paragrypy), czy bakteryjną (pałeczka *Haemophilus influenzae*, pałeczka krztuśca, chlamydia, mykoplazma).
- b) Mając łagodne objawy ze strony układu oddechowego, gdy nie podróżowało się do krajów, w których szerzy się koronawirus należy starannie stosować podstawowe zasady higieny oddychania oraz higieny rąk i pozostać w domu do czasu powrotu do zdrowia, jeśli to możliwe.

7. **Zapobiegać innym chorobom zakaźnym** poprzez szczepienia, np. przeciwko grypie.

W zależności od sezonu epidemicznego, w Polsce rejestruje się od kilkuset tysięcy do kilku milionów zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne rocznie. Szczyt zachorowań ma miejsce zwykle między styczniem a marcem. Ostre infekcje wirusowe mogą sprzyjać zakażeniom innymi czynnikami infekcyjnymi, w tym wirusami. Nie należy jednak traktować szczepień ochronnych przeciwko grypie jako sposobu zapobiegania zakażeniom koronawirusem.

8. **Dbać o odporność**, wysypiać się, dbać o kondycję fizyczną, racjonalnie się odżywiać.



Załącznik nr 2

Zasady zapobiegania rozprzestrzeniania się COVID-19

## ZALECENIA DLA OŚRODKA WSPARCIA DZIENNEGO W ZWIĄZKU Z ROZPRZESTRZENIANIEM SIĘ COVID-19

**Zaleca się:**

1. Zachować bezpieczną odległość od rozmówcy (2 metry).
2. Promować regularne i dokładne mycie rąk przez osoby przebywające w miejscach użyteczności publicznej: wodą z mydłem lub zdezynfekowanie dłoni środkiem na bazie alkoholu (min. 60%).
3. Upewnić się, że pracownicy, mają dostęp do miejsc, w których mogą myć ręce mydłem i wodą.
4. Umieścić dozowniki z płynem odkażającym w widocznych miejscach, w miejscu pracy i upewnić się, że dozowniki te są regularnie napełniane.
5. Wywiesić w widocznym miejscu informację jak skutecznie myć ręce.
6. Zwrócić szczególną uwagę na rekomendacje, aby podczas pracy NIE dotykać dłońmi okolic twarzy zwłaszcza ust, nosa i oczu, a także przestrzegać higieny kaszlu i oddychania.
7. Dołożyć wszelkich starań, aby miejsca pracy były czyste i higieniczne.
8. Powierzchnie dotykowe w tym biurka, lady i stoły, klamki, włączniki światła, poręcze i inne przedmioty (np. telefony, klawiatury) muszą być regularnie wycierane środkiem dezynfekującym lub przecierane wodą z detergentem.
9. Wszystkie obszary często używane, takie jak toalety, pomieszczenia wspólne, powinny być regularnie i starannie sprzątane, z użyciem wody z detergentem.
10. Ograniczyć podróże służbowe i delegacje zagraniczne do minimum.
11. Promować pracę zdalną w przypadków osób powracających z obszarów występowania koronawirusa SARS-CoV-2.
12. Osoby wracające z obszarów występowania koronawirusa SARS-CoV-2 (lista krajów zgodna z komunikatami publikowanymi na stronie [www.gis.gov.pl](http://www.gis.gov.pl)) powinny przez kolejne 14 dni od powrotu pozostać w domu i kontrolować swój stan zdrowia (codzienny pomiar temperatury, samoobserwacja pod kątem występowania objawów grypopodobnych, takich jak złe samopoczucie, bóle mięśniowe, kaszel).

## Załącznik nr 3

### Zasady zapobiegania rozprzestrzeniania się COVID-19

#### **KRYTERIA KWALIFIKACJI DO DALSZEGO POSTĘPOWANIA:**

**osób potencjalnie narażonych w związku z powrotem z obszarów utrzymującej się transmisji koronawirusa SARS-CoV-2 lub osób, które miały bliski kontakt z osobą zakażoną koronawirusem**

- I. Postępowaniu podlega osoba, która spełnia kryteria kliniczne oraz kryteria epidemiologiczne**
  - 1. Kryteria kliniczne** - Każda osoba, u której wystąpił co najmniej jeden z wymienionych objawów ostrej infekcji układu oddechowego:
    - a) gorączka,
    - b) kaszel,
    - c) duszność.
  - 2. Kryteria epidemiologiczne** - Każda osoba, która w okresie 14 dni przed wystąpieniem objawów spełniała co najmniej jedno z następujących kryteriów:
    - a) podróżowała lub przebywała w regionie, w którym stwierdzono występowania koronawirusa SARS-CoV-2,
    - b) miała bliski kontakt z osobą, u której stwierdzono zakażenie SARS-CoV-2 (kontakt z przypadkiem potwierdzonym lub przypadkiem prawdopodobnym),
    - c) pracowała lub przebywała jako odwiedzający w jednostce opieki zdrowotnej, w której leczono pacjentów zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2.
  - 3. Pracownik spełniający kryteria kliniczne oraz kryteria epidemiologiczne powinien:**
    - a) bezzwłocznie, telefonicznie powiadomić stację sanitarno-epidemiologiczną,
    - b) zgłosić się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego, gdzie określony zostanie dalszy tryb postępowania medycznego.
- II. Postępowanie wobec pracowników, którzy mieli bliski kontakt z osobą zakażoną**
  - 1. Co to znaczy, że ktoś miał kontakt z osobą zakażoną koronawirusem SARS-CoV-2?**
    - a) pozostawał w bezpośrednim kontakcie z osobą chorą lub w kontakcie w odległości mniej niż 2 metrów przez ponad 15 minut,
    - b) prowadził rozmowę z osobą z objawami choroby twarzą w twarz przez dłuższy czas,
    - c) osoba zakażona należy do grupy najbliższych przyjaciół lub kolegów,
    - d) osoba mieszkająca w tym samym gospodarstwie domowym, co osoba chora, lub w tym samym pokoju hotelowym.
  - 2. Osoby z kontaktu NIE są uważane za zakażone i jeżeli czują się dobrze, i nie mają objawów choroby, nie rozprzestrzeniają infekcji na inne osoby, jednak zaleca im się:**
    - a) pozostanie w domu przez 14 dni od ostatniego kontaktu z osobą chorą i prowadzenie samoobserwacji - codzienny pomiar temperatury i świadome zwracanie uwagi na swój stan zdrowia,



- b) poddanie się monitoringowi pracownika stacji sanitarno-epidemiologicznej w szczególności udostępnienie numeru telefonu w celu umożliwienia codziennego kontaktu i przeprowadzenia wywiadu odnośnie stanu zdrowia,
- c) jeżeli w ciągu 14 dni samoobserwacji wystąpią następujące objawy (gorączka, kaszel, duszność, problemy z oddychaniem), należy bezzwłocznie, telefonicznie powiadomić stację sanitarno-epidemiologiczną lub zgłosić się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego, gdzie określony zostanie dalszy tryb postępowania medycznego.

### **3. Osoby, które nie miały bliskiego kontaktu:**

- a) nie muszą podejmować żadnych środków ostrożności ani wprowadzać żadnych zmian we własnych aktywnościach, takich jak uczęszczanie do pracy, chyba, że źle się poczują.

### **4. Zalecenia dla personelu sprząającego**

Personelowi sprząającemu miejsca, gdzie przebywał pracownik zakażony koronawirusem zaleca się zachować dodatkowe środki ostrożności:

- a) założenie rękawiczek jednorazowych i jednorazowej maseczki na nos i usta,
- b) umycie i dezynfekcje rąk po zakończeniu czynności i zdjęciu rękawiczek i maseczki,
- c) usunięcie maseczki i rękawiczek bezpośrednio do worka z odpadami.



Załącznik nr 4

Zasady zapobiegania rozprzestrzeniania się COVID-19

## WYTYCZNE W SPRAWIE POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI

### Wytyczne Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie postępowania z odpadami

wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19 (w czasie trwania pandemii/epidemii)

#### 1. Informacje ogólne

W związku z koniecznością zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania zachorowań na COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych określa się poniższe wytyczne dotyczące postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19 (w czasie trwania pandemii/epidemii).

2. **Odpady wytworzone przez osoby zdrowe** takie jak: środki zapobiegawcze (maseczki, rękawiczki) stosowane np. w miejscu pracy, komunikacji miejskiej, w trakcie zakupów, w celu minimalizacji ryzyka zarażenia i rozprzestrzeniania się koronawirusa, powinny być wrzucane **do pojemnika/worka na odpady zmieszane**.
3. **Wytyczne dla osób zdrowych objętych kwarantanną, dla osób stosujących środki zapobiegawcze np. w miejscu pracy, komunikacji miejskiej, w trakcie zakupów, w celu minimalizacji ryzyka zarażenia i rozprzestrzeniania się koronawirusa:**
  - a) odpady powinny być segregowane i wrzucane do właściwych pojemników (papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, bioodpady, odpady zmieszane),
  - b) maseczki, rękawiczki i inne środki ochronne stosowane przez osoby zdrowe powinny być uprzednio zebrane workach, które po zawiązaniu wrzucane są do pojemnika/worka na odpady zmieszane.



Załącznik nr 5

Zasady zapobiegania rozprzestrzeniania się COVID-19

## ZASADY FUNKCJONOWANIA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWO- PROFILAKTYCZNEJ

w okresie od 1 października 2020 roku do odwołania

1. Świetlica środowiskowo-profilaktyczna w Imielnie wraz z filiami w Mierzwinie i Motkowicach została przygotowana do otwarcia przy uwzględnieniu wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia.
2. Wszyscy pracownicy zostali zapoznani z wytycznymi w/w instytucji oraz zaopatrzeni w indywidualne środki ochrony osobistej.
3. Świetlice została zaopatrzona w środki higieniczne i dezynfekcyjne potrzebne do bieżącego funkcjonowania placówek.
4. Numery telefonów, stacji sanitarno-epidemiologicznej oraz służb medycznych zostały umiejscowione w łatwo widocznym miejscu.
5. Świetlica i jej filie pracują w godzinach: 13:00-17:00.
6. Przed powrotem dziecka do świetlicy rodzic wypełnia oświadczenia oraz powiadamia telefonicznie lub mailowo wychowawcę grupy.
7. Do świetlicy mogą uczęszczać TYLKO dzieci zdrowe - bez objawów chorobowych.
8. Zalecane jest zmierzenie dziecku temperatury przed wyjściem do świetlicy. Temperatura będzie mierzona również podczas pobytu w świetlicy.
9. Nie wolno przyprowadzać do świetlicy dziecka, jeżeli ktoś z jego najbliższego otoczenia objęty jest kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym albo zauważył u siebie niepokojące objawy chorobowe. Wówczas wszyscy muszą pozostać w domu oraz bezwzględnie stosować się do zaleceń służb sanitarnych i lekarza.
10. Dziecko może przyprowadzać/odbierać jedynie osoba zdrowa.
11. Rodzice/opiekunowie przyprowadzający/odbierający dziecko do/z świetlicy mają zachować dystans społeczny w odniesieniu do pracowników jak i innych dzieci oraz ich rodziców wynoszący min. 2 metry oraz zachować należyte środki ochrony osobistej.
12. W salach zajęć do użytku dzieci pozostały tylko przedmioty i sprzęty, które łatwo jest dezynfekować.
13. Do świetlicy nie można przynosić żadnych książeczek, zabawek itp.
14. W placówce ograniczono do minimum pobyt osób trzecich.
15. Dziecko, u którego w czasie pobytu w placówce zaobserwowano niepokojące objawy chorobowe, zostaje bezzwłocznie odizolowane, a rodzic/opiekun jest zobowiązany do niezwłocznego odebrania dziecka z placówki oraz kontaktu z właściwymi służbami medycznymi.
16. Pracownik, u którego w czasie pracy zostaną zaobserwowane niepokojące objawy chorobowe, zostaje bezzwłocznie odsunięty od pracy, a placówka niezwłocznie wdraża obowiązujące dla takiej sytuacji procedury.



.....  
(data, miejsce)

.....  
Imiona i nazwiska rodziców/prawnych opiekunów

.....  
Imię i nazwisko dziecka

### OŚWIADCZENIE

My, rodzice/prawni opiekunowie dziecka ..... (imię, nazwisko) uczęszczającego do Świetlicy środowiskowo - profilaktycznej w ..... oświadczamy, że chcemy skorzystać z opieki świetlicy w placówce od 01.10.2020r.

Oświadczamy, że w domu dziecka nikt nie jest objęty kwarantanną ani nie ma podejrzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Oświadczamy, że zdając sobie w pełni sprawę z możliwego zagrożenia chorobowego dla zdrowia i życia powodowanego wirusem SARS-CoV-2, jakie jest związane z korzystaniem z placówek w obecnym stanie epidemicznym, dobrowolnie i na własną odpowiedzialność wyrażamy zgodę na objęcie naszego dziecka opieką w świetlicy oraz nie będziemy zgłaszać jakichkolwiek roszczeń dotyczących ewentualnego zachorowania dziecka czy członków naszej rodziny na COVID-19, które mogłoby być związane z pobytem dziecka w placówce. Deklarujemy pełne zastosowanie się do Wytycznych MEN, GIS i MZ oraz zgodę na realizowanie tych zaleceń przez placówkę, co może wiązać się z ograniczeniami pobytu i opieki nad dzieckiem oraz innymi restrykcjami, a także podporządkowanie się poleceniom kierownika i wychowawców placówki w tym zakresie, a w przypadku braku możliwości opieki nad naszym dzieckiem z powyższych przyczyn, nie będziemy zgłaszać roszczeń.

.....  
(czytelne podpisy rodziców/ prawnych opiekunów)



# JAK SKUTECZNIIE MYĆ RĘCE?



1 Zwilż ręce ciepłą wodą. Nałóż mydło w płynie w zagłębienie dłoni.



2 Namydl obydwie wewnętrzne powierzchnie dłoni.



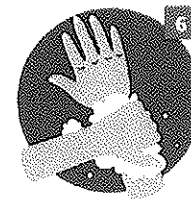
3 Spleć palce i namydl je.



4 Namydl kciuk jednej dłoni drugą ręką i na przemian.



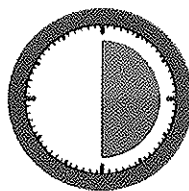
5 Namydl wierzch jednej dłoni wnętrzem drugiem dłoni i na przemian.



6 Namydl obydwie nadgarstki.

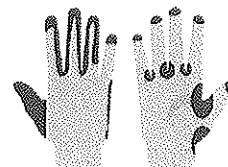


7 Spłucz starannie dłonie, żeby usunąć mydło. Wyszusz je starannie.



Całkowity czas:  
30 sekund

Nie zapomnij umyć tych obszarów:





## NUMERY TELEFONÓW

### POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA W JĘDRZEJOWIE

Nr telefonów:

**41 386 14 80**

**500 238 183**

**Telefon alarmowy: 733 713 913**

**POGOTOWIE RATUNKOWE – nr tel. 999**



## **Rekomendacje dotyczące działalności placówek pobytu dziennego**

W związku z planowanym po 24 maja br. umożliwieniem

- placówkom wsparcia dziennego,
- dziennym domom i klubom seniora,
- dziennym domom pomocy,
- środowiskowym domom samopomocy i klubom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- warsztatom terapii zajęciowej,
- podmiotom zatrudnienia socjalnego,

podjęcia realizacji zawieszonych zajęć/działalności w związku z przeciwdziałaniem szerzeniu się zakażeń SARS-CoV-2 przedkładamy rekomendacje dotyczące działalności ww. placówek.

Ostateczna decyzja w tym zakresie zależy będzie od sytuacji epidemicznej i będzie podejmowana przez wojewodów.

**W celu zapobiegania zakażeniom wirusem SARS-CoV-2 rekomenduje się:**

**W zakresie ogólnych warunków sanitarnych dla wszystkich rodzajów placówek pobytu dziennego:**

1. Zapewnienie środków ochrony indywidualnej dla wszystkich pracowników oraz instrukcji prawidłowego ich stosowania. Rekomenduje się przede wszystkim osłonę ust i nosa (np. maseczki, przyłbice), a także rękawiczki jednorazowe, albo preparaty do dezynfekcji rąk oraz nienasiąkliwe fartuchy z długim rękawem, wiązane z tyłu (w ilości wystarczającej do użycia w razie potrzeby np. przy czynnościach pielęgnacyjnych).
2. Umieszczenie przy wejściu do budynku informacji o obowiązkowym dezynfekowaniu rąk przez osoby dorosłe i dzieci powyżej 6 r.ż. oraz umożliwienie przeprowadzenia dezynfekcji rąk poprzez wystawienie w dostępnym miejscu dozownika z płynem dezynfekcyjnym.
3. Zaleca się umieszczenie w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych plakatów z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem dezynfekującym do rąk instrukcji skutecznego odkażania rąk (w placówkach dla osób niewidomych należy zastosować inne formy komunikacji).
4. Promowanie zasad higieny i umożliwienie ich realizacji poprzez:
  - promowanie i wspieranie wśród uczestników i pracowników higieny rąk, higieny oddychania, a także właściwej etykiety postępowania prewencyjnego;
  - konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony osobistej oraz mycia i dezynfekcji rąk, w tym przed i po kontakcie z uczestnikami, po kontakcie z



- zanieczyszczonymi powierzchniami lub sprzętem oraz po usunięciu środków ochrony osobistej;
- zapewnienie środków czystości w placówce (mydło, ręczniki papierowe) oraz środków do dezynfekcji [np. żele/płyny dezynfekujące na bazie alkoholu (min. 60%)] przy wejściu i w każdym pomieszczeniu wspólnego użytku;
  - w miarę możliwości używanie osłony ust i nosa przez osoby prowadzące treningi/zajęcia oraz informowanie uczestników o powodach stosowania tego rozwiązania w sposób dla nich zrozumiały;
  - przy czynnościach pielęgnacyjnych w stosunku do uczestników używanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej;
  - po użyciu środków ochrony indywidualnej jednorazowego użytku, należy je każdorazowo po użyciu wrzucić do dedykowanego, zamykanego pojemnika na odpady;
  - zapewnienie odpowiedniej liczby zamykanych i opisanych pojemników na zużyte środki ochrony indywidualnej;
  - zakaz pozostawiania telefonów komórkowych na powierzchniach ogólnodostępnych;
  - korzystanie z naczyń i sztućców jednorazowych;
  - po użyciu naczyń i sztućców jednorazowych należy je wrzucić do dedykowanego kosza na śmieci;
  - należy zawiesić spożywanie posiłków w sali jadalnej przez wszystkich jednocześnie;
  - posiłki przywożone do ośrodka powinny być szczelnie zapakowane w pojemnikach jednorazowych;
  - po zakończeniu posiłków należy uprzątnąć resztki produktów z powierzchni ogólnodostępnej, umyć i zdezynfekować blaty stolików/ powierzchni po każdym spożywającym posiłek.
5. Kierownik/dyrektor placówki pobytu dziennego powinien na bieżąco śledzić umieszczane na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Ministerstwa Zdrowia, wytyczne i zalecenia dotyczące epidemii SARS-CoV-2, w tym zasady bezpiecznego postępowania, a także aktualne przepisy prawa.
6. Informowanie uczestników i personelu o ryzyku jakie niesie ze sobą nieprzestrzeganie zasad higieny i wskazówek Głównego Inspektora Sanitarnego w powyższym zakresie.
7. Regularne wietrzenie pomieszczeń.
8. Regularne dezynfekowanie często używanych powierzchni użytkowych i wyposażenia wykorzystywanego do zajęć. W szczególności ważne jest:
- regularne czyszczenie powierzchni wspólnych, w tym klamek drzwi i okien, poręczy, blatów, oparc krzesel, framug i skrzydeł drzwi, uchwytów,



- dezynfekowanie powierzchni dotykowych jak słuchawka telefonu, klawiatura i myszka, włączniki światła,
  - w szczególności należy przeprowadzić takie działania po zakończeniu zajęć przez jedną grupę i przed rozpoczęciem zajęć przez drugą grupę uczestników.
9. Należy zapewnić bieżące sprzątanie i dezynfekcję toalet – przynajmniej 4 razy dziennie.
  10. Należy poinformować zarówno pracowników jak i uczestników, że do pracy i pobytu w placówkach przychodzić mogą jedynie osoby zdrowe, bez objawów wskazujących na możliwość wystąpienia choroby zakaźnej. W przypadku wystąpienia niepokojących objawów należy pozostać w domu, nie przychodzić do pracy/ na zajęcia i skontaktować się telefonicznie z lekarzem w celu uzyskania teleporady medycznej.
  11. W przypadku wystąpienia u osoby niepokojących objawów sugerujących zakażenie SARS-CoV-2 należy niezwłocznie podjąć kroki mające na celu izolację tej osoby od innych osób przebywających w placówce (oddzielne pomieszczenie lub wydzielona powierzchnia zapewniająca odstęp od innych osób minimum 2 metry z każdej strony. Następnie należy dopilnować, aby osoba ta założyła osłonę ust i nosa, jeśli to możliwe ze względu na jej stan zdrowia i możliwości psychoruchowe, zawiadomić rodzinę bądź osoby wskazane do kontaktu o zaistniałej sytuacji.
  12. Rekomenduje się kontakt telefoniczny z właściwą miejscowo powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną i stosowanie się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.
  13. W przypadku pogarszania się stanu zdrowia osoby, należy powiadomić pogotowie ratunkowe i poinformować o objawach. W przypadku wystąpienia u pracownika wykonującego swoje zadania na stanowisku pracy niepokojących objawów sugerujących zakażenie SARS-CoV-2, należy niezwłocznie odsunąć go od pracy i odesłać transportem indywidualnym do domu lub w przypadku gdy jest to niemożliwe, pracownik powinien oczekiwać na transport w wyznaczonym pomieszczeniu, w którym jest możliwe czasowe odizolowanie go od innych osób. Należy powiadomić właściwą miejscowo powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.
  14. Rekomenduje się ustalenie listy osób, z którymi podejrzewana o zakażenie osoba miała bezpośredni kontakt, a także miejsc/ pomieszczeń w których przebywała, celem gruntownego ich umycia i dezynfekcji.

### **Szczegółowe rekomendacje dla poszczególnych placówek pobytu dziennego**

#### **Placówki wsparcia dziennego**

##### **W zakresie organizacji placówki wsparcia dziennego:**

1. Zalecenie zakazu wstępu na teren placówek wsparcia dziennego osobom, których obecność nie jest konieczna do zapewnienia ciągłości działalności placówki.
2. Przyporządkowanie stałych opiekunów i wychowawców do danej grupy.



3. Poinformowanie uczestników i ich rodzin/opiekunów oraz pracowników o nie przychodzeniu do placówki w sytuacji stwierdzenia u siebie niepokojących objawów choroby zakaźnej, kontakcie z osobą chorą, zakażoną, izolowaną lub kwarantannowaną. Ew. za zgodą mogą złożyć oświadczenie (ustne, pisemne).
4. Brak możliwości przyjęcia do placówki dzieci oraz podjęcia pracy w placówce przez pracowników, którzy w ciągu ostatnich 14 dni mieli kontakt z osobą, u której potwierdzono lub podejrzewa się zakażenie SARS-CoV-2, a także wszystkich osób wykazujących objawy infekcji dróg oddechowych.
5. W sali, w której przebywa grupa należy usunąć przedmioty i sprzęt, który nie można poddać czyszczeniu lub dezynfekować (np. pluszowe zabawki). Jeżeli do zajęć wykorzystywane są przybory sportowe (piłki, skakanki, obręcze, itp.) należy je dokładnie czyścić lub dezynfekować po każdym użyciu.
6. Dziecko nie powinno zabierać ze sobą do placówki i z placówki niepotrzebnych przedmiotów lub zabawek.
7. Należy zapewnić taką organizację pracy, która uniemożliwi kontakt poszczególnych grup dzieci.
8. Do placówki może uczęszczać jedynie dziecko zdrowe, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną.
9. W przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych pomiaru temperatury ciała można dokonać przy pomocy termometru bezdotykowego, za zgodą osoby/rodzica/opiekuna.
10. Zaleca się korzystanie przez dzieci z pobytu na świeżym powietrzu przy zachowaniu możliwej maksymalnej odległości od siebie. Sprzęt na placu zabaw lub boisku należącym do placówki wsparcia dziennego powinien być regularnie czyszczony lub dezynfekowany po użyciu przez każdą grupę dzieci.
11. Rekomenduje się uzgodnienie szybkiej ścieżki komunikacji (telefon, poczta elektroniczna) z rodzicami dzieci w razie złego samopoczucia dziecka.
12. Należy wyłączyć wszystkie dystrybutory i źródła wody pitnej i zapewnić korzystanie z innych dystrybutorów przez dzieci pod nadzorem opiekuna. Zalecenia higieniczne w przypadku innych dystrybutorów wody zostały wskazane na stronie internetowej GIS.
13. Podjęcie działań w celu zapewnienia uczestnikom gorącego posiłku poprzez zakup cateringu w placówkach, gdzie posiłek jest zapewniany.
14. Od dostawców cateringu należy wymagać pojemników i sztućców jednorazowych.
15. Korzystanie z posiłków winno być bezpieczne, w miejscach do tego przeznaczonych, w tym rekomenduje się zmianowe wydawanie posiłków, czyszczenie blatów stołów, poręczy krzeseł i klamek po każdej grupie. Wielorazowe naczynia – jeśli są używane – należy myć w zmywarce z dodatkiem detergentu, w temperaturze nie niższej niż 60°C lub opłukiwać wrzątkiem o temperaturze nie niższej niż 90°C.





### **W zakresie prowadzenia zajęć z uczestnikami:**

1. W placówkach może przebywać w jednej wyznaczonej sali pod opieką tego samego opiekuna do 15 dzieci, przy czym minimalna przestrzeń na jedno dziecko lub opiekuna nie powinna być mniejsza niż 4 m<sup>2</sup> (nie wliczając pomieszczeń kuchni, zbiorowego żywienia, pomocniczych).
2. Dystans między dziećmi a także między opiekunami a dziećmi powinien wynosić nie mniej niż 1,5 m.
3. Zaleca się, zwłaszcza w trakcie zajęć specjalistycznych, podział uczestników na małe, kilkuosobowe grupy o stałym składzie z przydzielonymi stałymi pracownikami (wychowawcami, psychologami lub innymi pracownikami pracującymi z dziećmi).
4. Rekomenduje się rezygnację z zajęć kulinarnych.
5. Sala, w której przebywają dzieci powinna być przynajmniej raz na godzinę wietrzona.

### **Ośrodki wsparcia Senior+**

#### **W zakresie organizacji pracy w ośrodku wsparcia:**

1. Zalecenie zakazu wstępu na teren obiektów ośrodków wsparcia osobom, których obecność nie jest konieczna do zapewnienia ciągłości działalności;
2. Poinformowanie uczestników i ich rodzin/opiekunów oraz pracowników o nie przychodzeniu do placówki w sytuacji stwierdzenia u siebie niepokojących objawów choroby zakaźnej, kontakcie z osobą chorą, zakażoną, izolowaną lub kwarantannowaną. Ew. za zgodą mogą złożyć oświadczenie (ustne, pisemne).
3. Pozostanie w domu uczestników i pracowników zatrudnionych w placówce, którzy w ciągu ostatnich 14 dni mieli kontakt z osobą, u której potwierdzono lub podejrzewa się zakażenie SARS-CoV-2, objętą kwarantanną, a także wszystkich osób wykazujących objawy infekcji dróg oddechowych.
4. Obserwowanie stanu zdrowia uczestników i personelu, w tym prowadzenie na bieżąco oceny objawów infekcji dróg oddechowych.
5. Pomiar temperatury ciała przy pomocy termometru bezdotykowego u uczestników, personelu i dostawców, po uprzednim uzyskaniu ich zgody, a także dezynfekcja rąk przy wejściu na teren placówki.
6. Uzgodnienie szybkiej ścieżki komunikacji z opiekunami uczestników.

#### **W zakresie prowadzenia zajęć z uczestnikami:**

1. Podział uczestników na małe, kilkuosobowe grupy o stałym składzie z przydzielonymi stałymi opiekunami/terapeutami.
2. W miarę możliwości ograniczenie treningów grupowych na rzecz treningów indywidualnych oraz prowadzenie zajęć w małych kilkuosobowych grupach o stałym składzie.



3. W ramach prowadzonych treningów rekomenduje się uwzględnienie tematyki dotyczącej obecnej sytuacji epidemicznej, w tym ze szczególnym podkreśleniem wagi utrzymywania właściwej higieny osobistej i otoczenia, oraz dystansu społecznego.
4. Rezygnacja z treningów kulinarnych i podjęcie działań w celu zapewnienia uczestnikom gorącego posiłku poprzez zakup cateringu.

### **Dzienne domy pomocy**

#### **W zakresie organizacji pracy w ośrodku wsparcia:**

1. Zalecenie zakazu wstępu na teren obiektów ośrodków wsparcia osobom, których obecność nie jest konieczna do zapewnienia ciągłości działalności. Opiekunowie uczestników nie wchodzą na teren placówki.
2. Poinformowanie uczestników i ich rodzin/opiekunów oraz pracowników o nie przychodzeniu do placówki w sytuacji stwierdzenia u siebie niepokojących objawów choroby zakaźnej, kontakcie z osobą chorą, zakażoną, izolowaną lub kwarantannowaną. Ew. za zgodą mogą złożyć oświadczenie (ustne, pisemne).
3. Pozostanie w domu uczestników i pracowników zatrudnionych w placówce, którzy w ciągu ostatnich 14 dni mieli kontakt z osobą, u której potwierdzono lub podejrzewa się zakażenie SARS-CoV-2, objętą kwarantanną, a także wszystkich osób wykazujących objawy infekcji dróg oddechowych.
4. Obserwowanie stanu zdrowia uczestników i personelu, w tym prowadzenie na bieżąco oceny objawów zakażenia dróg oddechowych.
5. Pomiar temperatury ciała przy pomocy termometru bezdotykowego u uczestników, personelu i dostawców, po uprzednim uzyskaniu ich zgody, a także dezynfekcja rąk przed wejściem na teren placówki.
6. Uzgodnienie szybkiej ścieżki komunikacji z opiekunami uczestników.

#### **W zakresie prowadzenia zajęć z uczestnikami:**

1. Ograniczenie kontaktów pracowników niezaangażowanych w bezpośrednią pracę z uczestnikami zajęć organizowanymi przez placówkę.
2. Ustalenie liczby uczestników, którzy deklarują udział w zajęciach w kolejnym tygodniu w celu opracowania optymalnego sposobu organizacji pracy i zajęć z uczestnikami w placówce.
3. Podział uczestników na małe, kilkuosobowe grupy o stałym składzie z przydzielonymi stałymi opiekunami/terapeutami, przy jednoczesnym ograniczeniu kontaktu między grupami.
4. W miarę możliwości ograniczenie zajęć grupowych na rzecz treningów indywidualnych oraz prowadzenie zajęć w małych kilkuosobowych grupach o stałym składzie.
5. W ramach prowadzonych zajęć rekomenduje się uwzględnienie tematyki dotyczącej obecnej sytuacji epidemicznej, w tym ze szczególnym podkreśleniem wagi utrzymywania właściwej higieny osobistej i otoczenia, oraz dystansu społecznego.



Niezależnie od ogólnych rekomendacji dotyczących funkcjonowania dziennych domów pomocy wydawanych przez MRPIPS, wojewodowie mogą podejmować decyzje dotyczące zawieszenia zajęć w stosunku do konkretnych jednostek, w szczególności biorąc pod uwagę lokalną sytuację epidemiczną, czy też brak możliwości zapewnienia bezpiecznych warunków uczestnictwa.

### **Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

#### **W zakresie organizacji pracy w domu/klubie:**

1. Zalecenie zakazu wstępu na teren obiektów osobom, których obecność nie jest konieczna do zapewnienia ciągłości działalności;
2. Poinformowanie uczestników i ich rodzin/opiekunów oraz pracowników o nie przychodzeniu do placówki w sytuacji stwierdzenia u siebie niepokojących objawów choroby zakaźnej, kontakcie z osobą chorą, zakażoną, izolowaną lub kwarantannowaną. Ew. za zgodą mogą złożyć oświadczenie (ustne, pisemne).
3. Pozostanie w domu uczestników i pracowników zatrudnionych w placówce, którzy w ciągu ostatnich 14 dni mieli kontakt z osobą, u której potwierdzono lub podejrzewa się zakażenie SARS-CoV-2, objętą kwarantanną, a także wszystkich osób wykazujących objawy infekcji dróg oddechowych.
4. Obserwowanie stanu zdrowia uczestników i personelu, w tym prowadzenie na bieżąco oceny objawów zakażenia dróg oddechowych.
5. Pomiar temperatury ciała przy pomocy termometru bezdotykowego u uczestników, personelu i dostawców, po uprzednim uzyskaniu ich zgody lub ich opiekunów, a także dezynfekcja rąk przed wejściem na teren placówki.
6. Uzgodnienie szybkiej ścieżki komunikacji z opiekunami uczestników.

#### **W zakresie prowadzenia zajęć z uczestnikami:**

1. Ograniczenie kontaktów pracowników niebędących członkami zespołu wspierająco-aktywizującego, o którym mowa w rozporządzeniu w sprawie środowiskowych domów samopomocy z uczestnikami domu.
2. Ustalenie liczby uczestników, którzy deklarują udział w zajęciach w kolejnym tygodniu w celu opracowania optymalnego sposobu organizacji pracy i zajęć z uczestnikami w domu.
3. Podział uczestników na małe, kilkusobowe grupy o stałym składzie z przydzielonymi stałymi terapeutami/opiekunami.
4. W miarę możliwości ograniczenie treningów grupowych na rzecz treningów indywidualnych oraz prowadzenie zajęć w małych kilkusobowych grupach o stałym składzie, przy jednoczesnym ograniczeniu kontaktów między grupami.



5. W ramach prowadzonych treningów rekomenduje się uwzględnienie tematyki dotyczącej obecnej sytuacji epidemicznej, w tym ze szczególnym podkreśleniem wagi utrzymywania właściwej higieny osobistej i otoczenia, oraz dystansu społecznego.
6. Rezygnacja z treningów kulinarnych i podjęcie działań w celu zapewnienia uczestnikom gorącego posiłku poprzez zakup cateringu.
7. Zawieszenie organizacji zajęć klubowych, o których mowa w § 19 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Niezależnie od ogólnych rekomendacji dotyczących funkcjonowania ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wydawanych przez MRPiPS, wojewodowie mogą podejmować decyzje dotyczące zawieszenia zajęć w stosunku do konkretnych jednostek, w szczególności biorąc pod uwagę lokalną sytuację epidemiczną, czy też brak możliwości zapewnienia bezpiecznych warunków uczestnictwa.

#### **Warsztaty terapii zajęciowej**

Zaleca się, przy wykorzystaniu niniejszych rekomendacji, opracowanie w poszczególnych warsztatach indywidualnych procedur postępowania w celu zapobiegania zakażeniom SARS-CoV-2.

#### **W zakresie organizacji pracy w warsztacie:**

1. Pomiar temperatury ciała przy pomocy termometru bezdotykowego u uczestników i personelu, po uprzednim uzyskaniu ich zgody, a także dezynfekcja rąk przed wejściem do warsztatu;
2. Poinformowanie uczestników i ich rodzin/opiekunów oraz pracowników o nie przychodzeniu do placówki w sytuacji stwierdzenia u siebie niepokojących objawów choroby zakaźnej, kontakcie z osobą chorą, zakażoną, izolowaną lub kwarantannowaną. Ew. za zgodą mogą złożyć oświadczenie (ustne, pisemne).
3. Pozostanie w domu uczestników i pracowników zatrudnionych w placówce, którzy w ciągu ostatnich 14 dni mieli kontakt z osobą, u której potwierdzono lub podejrzewa się zakażenie SARS-CoV-2, objętą kwarantanną, a także wszystkich osób wykazujących objawy infekcji dróg oddechowych.
4. Obserwowanie stanu zdrowia uczestników i personelu, w tym prowadzenie na bieżąco oceny objawów infekcji dróg oddechowych.
5. Uzgodnienie szybkiej ścieżki komunikacji, tj. kontaktu (telefon, poczta elektroniczna) z opiekunami uczestników w razie nagłej potrzeby.
6. Zalecenie zakazu wstępu na teren placówki osobom, których obecność nie jest konieczna do zapewnienia ciągłości działalności.
7. Ograniczenie wyjazdów poza teren placówki w ramach prowadzonej działalności.

#### **W zakresie prowadzenia zajęć z uczestnikami:**

1. Ograniczenie kontaktów pracowników niesprawujących pieczy nad realizacją procesu rehabilitacji z uczestnikami.



2. Podział uczestników na małe, kilkusobowe grupy o stałym składzie z przydzielonymi stałymi pracownikami. Jednocześnie należy unikać sytuacji, w których uczestnicy różnych grup będą mieć ze sobą bezpośredni kontakt.
3. W ramach prowadzonych zajęć rekomenduje się uwzględnienie tematyki dotyczącej obecnej sytuacji epidemicznej, w tym ze szczególnym podkreśleniem wagi utrzymywania właściwej higieny osobistej i otoczenia, oraz dystansu społecznego.
4. Rezygnacja z zajęć w ramach pracowni gospodarstwa domowego.
5. Rezygnacja z udziału uczestników w praktykach zawodowych u pracodawców.

Niezależnie od ogólnych rekomendacji dotyczących funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej, wydawanych przez MRPiPS, wojewodowie mogą podejmować decyzje dotyczące zawieszenia zajęć w stosunku do konkretnych jednostek, w szczególności biorąc pod uwagę lokalną sytuację epidemiczną, czy też brak możliwości zapewnienia bezpiecznych warunków uczestnictwa.

### **Podmioty zatrudnienia socjalnego (PZS)**

#### **W zakresie pracowników i uczestników zajęć.**

1. Poinformowanie pracowników o nie przychodzeniu do placówki w sytuacji stwierdzenia u siebie niepokojących objawów choroby zakaźnej, kontakcie z osobą chorą, zakażoną, izolowaną lub kwarantannowaną. Ew. za zgodą mogą złożyć oświadczenie (ustne, pisemne).
2. Pracownicy oraz uczestnicy PZS powinni obserwować swój stan zdrowia oraz stan zdrowia innych uczestników i pracowników, w szczególności w zakresie objawów infekcji dróg oddechowych. Wszelkie objawy infekcji, które pojawiły się dopiero po przybyciu do placówki, powinny być zgłaszane kierownikowi lub pracownikom PZS.
3. W przypadku wystąpienia u uczestnika niepokojących objawów sugerujących zakażenie SARS-CoV-2 należy niezwłocznie podjąć kroki mające na celu izolację tej osoby od innych osób przebywających w placówce. Następnie skontaktować się telefonicznie z lekarzem celem uzyskania teleporady medycznej i właściwą miejscowo powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.
4. W przypadku wystąpienia u pracownika wykonującego swoje zadania na stanowisku pracy niepokojących objawów sugerujących zakażenie SARS-CoV-2, należy niezwłocznie odsunąć go od pracy i odesłać transportem indywidualnym do domu lub w przypadku gdy jest to niemożliwe, pracownik powinien oczekiwać na transport w wyznaczonym pomieszczeniu, w którym jest możliwe czasowe odizolowanie go od innych osób. Należy powiadomić właściwą miejscowo powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.
5. W przypadku stwierdzenia zakażenia SARS-CoV-2 lub zachorowania na COVID-19 pracownika lub uczestnika zajęć działania podejmuje państwowy powiatowy inspektor sanitarny z kierownikiem placówki.



6. Za zgodą pracowników i uczestników zajęć kierownik PZS lub wyznaczona przez niego osoba może przeprowadzać pomiar temperatury ciała pracowników lub uczestników przy pomocy termometru bezdotykowego przed przystąpieniem do pracy bądź rozpoczęciem udziału w zajęciach.
7. Należy zapewnić pracownikom i uczestnikom stały dostęp możliwości mycia (dostęp do bieżącej wody, mydła, ręczników papierowych) i dezynfekcji rąk (dostęp do dozownika z płynem dezynfekującym). Jeżeli to możliwe dozowniki powinny być rozmieszczone w kilku miejscach, zwłaszcza przy przestrzeniach wspólnych.
8. Kierownik PZS lub wyznaczony przez niego pracownik powinien poinformować uczestników i pracowników, przed przystąpieniem do zajęć i pracy, o sposobie postępowania w przypadku podejrzenia zachorowania na COVID-19, a także zmianach w zakresie organizacji zajęć oraz zasadach i środkach bezpieczeństwa wdrożonych w celu przeciwdziałania epidemii.
9. Osoby, których obecność nie jest niezbędna do realizacji zadań PZS nie powinny mieć wstępu na teren placówki.

#### **Zalecenia dotyczące organizacji zajęć.**

1. Kierownik PZS, wspólnie z kadrami, powinien przeanalizować zakres i formę usług reintegracyjnych, w szczególności pod kątem zapewnienia uczestnikom i pracownikom bezpieczeństwa, oraz opracować zalecenia dotyczące przeciwdziałania zakażeniom SARS-CoV-2 dopasowane do poszczególnych warsztatów, szkoleń spotkań terapeutycznych itp. Pracownicy i uczestnicy powinni zapoznać się z tymi zaleceniami przed rozpoczęciem zajęć oraz stosować się do nich. Zmiany w organizacji zajęć PZS powinny być dopasowane do prowadzonych warsztatów, szkoleń lub innych form reintegracji i powinny uwzględniać przede wszystkim, postanowienia ujęte w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii dotyczące środków, które wdrożyć muszą pracodawcy. Środki te powinny być wdrożone zarówno w odniesieniu do pracowników (bez względu na podstawę zatrudnienia) jak i do uczestników. W szczególności dotyczy to obowiązku:
  - zachowania odstępu co najmniej 2 metrów między stanowiskami zajmowanymi przez uczestników w trakcie zajęć,
  - zapewnienia rękawiczek jednorazowych oraz płynu do dezynfekcji rąk,
  - przestrzegania obowiązku zakrywania nosa i ust (np.: maseczką, elementem odzieży, przyłbicą ochronną).
2. Jeżeli w ramach zajęć prowadzonych w PZS świadczone są usługi, które podlegają ograniczeniom lub sformułowano w stosunku do nich szczegółowe wytyczne, należy odpowiednio stosować się do tych ograniczeń. W szczególności uwzględnić należy zalecenia wynikające z przywołanego powyżej rozporządzenia, a także wytyczne



publikowane na stronie Głównego Inspektora Sanitarnego<sup>1</sup>, a także wytyczne dla poszczególnych branż publikowane przez Ministerstwo Rozwoju<sup>2</sup>.

3. Kierownik PZS powinien także na podstawie dostępnych informacji przeanalizować i dobrać odpowiednie formy uczestnictwa w zajęciach dla uczestników znajdujących się w grupach ryzyka (np. osób starszych lub cierpiących na choroby zwiększające ryzyko ciężkiego przebiegu COVID-19).
4. W miarę możliwości i potrzeb uczestników, zajęcia, które mogą odbywać się zdalnie powinny być prowadzone w takiej formie. Z tej formy prowadzenia zajęć w pierwszej kolejności powinny korzystać osoby z grup ryzyka. Udział w zorganizowanych przez PZS zajęciach w formie zdalnej należy traktować analogicznie do innych form uczestnictwa w procesie reintegracji. Oznacza to, że osoby korzystające z takiej formy uczestnictwa w zajęciach zachowują prawo do świadczenia integracyjnego w pełnej wysokości (o ile nie zachodzą inne przesłanki do jego zmniejszenia np. choroba, nieusprawiedliwiona nieobecność).
5. W miarę potrzeb indywidualne programy zatrudnienia socjalnego uczestników centrum integracji społecznej (CIS) oraz miesięczne plany zajęć w CIS powinny umożliwiać w szczególności:
  - prowadzenie efektywnego procesu reintegracji z zachowaniem wymogów bezpieczeństwa epidemiologicznego,
  - w przypadku zajęć grupowych – tworzenie małych grup o stałym składzie (liczebność grup w zależności od warunków lokalowych powinna umożliwiać zachowanie odstępu między uczestnikami wynoszącego co najmniej 2 metry).
6. Zajęcia grupowe powinny odbywać się w małych grupach oraz w miarę możliwości w formule zmianowej. Decyzja w tym zakresie powinna uwzględniać między innymi kwestie zaplecza lokalowego wykorzystywanego do realizacji zajęć. Jednocześnie należy unikać sytuacji, w których uczestnicy różnych grup będą mieć ze sobą bezpośredni kontakt.
7. Zajęcia w PZS powinny być organizowane tak, aby unikać koncentracji w jednym miejscu i czasie wielu uczestników i pracowników. Należy ograniczyć przebywanie uczestników w pomieszczeniach do wspólnego użytku np. jadalniach, tak aby możliwe było zachowanie odstępów między uczestnikami wynoszących co najmniej 2 metry. Przysługujące uczestnikom posiłki powinny być serwowane, na wynos, dostarczane do miejsca zamieszkania lub w formie suchego prowiantu do przygotowania posiłku w miejscu zamieszkania.
8. PZS mogą zwracać się do Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej zgłaszając zapotrzebowanie na towary i usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19. Wykaz akredytowanych Ośrodków znajduje się na stronie:

<sup>1</sup> <https://gis.gov.pl/>

<sup>2</sup> <https://www.gov.pl/web/rozwoj/wytyczne-dla-branz>



[https://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/Wykaz,akredytowanych,Osrodkow,Ekonomii,Spo-  
lecznej,3920.html](https://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/Wykaz,akredytowanych,Osrodkow,Ekonomii,Spo-<br/>lecznej,3920.html)

### **Rekomendacje dotyczące kwestii proceduralnych.**

1. W obecnym stanie prawnym powrót do realizacji zajęć po 24 maja br. nie wymaga odrębnej decyzji, polecenia czy też zezwolenia ze strony wojewody. Zgodnie z art. 15c specustawy<sup>3</sup> polecenie zawieszenia zajęć wydawane jest na czas oznaczony. Po upływie terminu określonego w tym poleceniu PZS mogą wznowić realizację zajęć.
2. Niezależnie od ogólnych rekomendacji dotyczących funkcjonowania sektora zatrudnienia socjalnego wydawanych przez MRPiPS, wojewodowie mogą podejmować decyzje dotyczące zawieszenia zajęć w stosunku do konkretnych PZS, w szczególności biorąc pod uwagę lokalną sytuację epidemiczną, czy też brak możliwości zapewnienia bezpiecznych warunków uczestnictwa.
3. Finansowanie ze źródeł publicznych działalności PZS oraz świadczeń integracyjnych uczestników, w sytuacji, w której wojewoda nie wyda polecenia dotyczącego dalszego zawieszenia działalności, odbywać się będzie w oparciu o rozwiązania ogólne wynikające z ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

#### **Przydatne instrukcje:**

- mycia rąk

<https://gis.gov.pl/zdrowie/zasady-prawidlowego-mycia-rak/>

- dezynfekcji rąk

<https://gis.gov.pl/aktualnosci/jak-skutecznie-dezynfekowac-rece/>

- prawidłowego zdejmowania maseczki

<https://gis.gov.pl/aktualnosci/jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-maseczke/>

- prawidłowego zdejmowania rękawiczek

<https://gis.gov.pl/aktualnosci/koronawirus-jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-rekawice/>

---

<sup>3</sup> Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19